

Verklaring inzake de beleggingsbeginselen Pensioenfonds PNO Media 2009

maart 2009

Het beleggingsbeleid van een pensioenfonds is voor zowel de zekerheid als de betaalbaarheid van het pensioen van cruciaal belang. Tegen die achtergrond heeft Pensioenfonds PNO Media deze 'Verklaring inzake de beleggingsbeginselen Pensioenfonds PNO Media 2009' opgesteld. Dit document beschrijft de uitgangspunten van het beleggingsbeleid van Pensioenfonds PNO Media ten behoeve van de (gewezen) deelnemers en pensioengerechtigden in het pensioenfonds. Deze verklaring is voor iedereen beschikbaar via onze internetsite www.pnomedia.nl (bij de knop 'Publicaties'). Deze verklaring is, als bijlage van de ABTN, definitief vastgesteld op 30 maart 2009.

1. Organisatie en regeling

1.1 Organisatie

Omschrijving van het fonds

Pensioenfonds PNO Media is sinds 1947 uitgegroeid van een bescheiden personeelsfonds voor zeven radio-omroepbedrijven naar een vrijwillig bedrijfstakpensioenfonds voor de mediasector. Pensioenfonds PNO Media betekent dus ook: meer dan een halve eeuw aandacht en zorg voor individuele deelnemers en gepensioneerden uit de mediabedrijfstak. Daarbij staat de volgende missie centraal:

Wij willen dé natuurlijke en kwalitatief beste leverancier van pensioenregelingen voor de bedrijfstak media zijn, zonder dat daarbij sprake is van een winstoogmerk.

Pensioenfonds PNO Media heeft ongeveer 34.000 deelnemers, gewezen deelnemers en pensioengerechtigden en heeft een belegd vermogen van ongeveer 2,5 miljard euro. Er zijn 84 mensen werkzaam bij Pensioenfonds PNO Media.

Doelstelling van het pensioenfonds

De belangrijkste doelstelling van het pensioenfonds is het verschaffen van zekerheid omtrent de toegezegde pensioenen. Dit betreft zowel de ingegane pensioenen als pensioenen van actieve en premievrije deelnemers. Een tweede doelstelling van het pensioenfonds is het waarde- of welvaartsvast houden van de pensioenen door jaarlijks de pensioenen te indexeren. Echter, dit gebeurt alleen indien en voor zover de financiële positie van het fonds dit toelaat.

Wijze van uitvoering

Pensioenfonds PNO Media is een zelfadministrerend pensioenfonds. Het fonds maakt voor haar beleggingen zoveel mogelijk gebruik van externe managers. Hiermee wordt de individuele beleggingsbeslissing aan de manager overgedragen. Voor het beheer van de portefeuilles worden externe managers geselecteerd die gespecialiseerd zijn in een bepaalde beleggingscategorie of een bepaalde regio.

Kerncijfers Pensioenfonds PNO Media

In de volgende tabel zijn de kerncijfers uit het jaarverslag van Pensioenfonds PNO Media voor de jaren 2004 tot en met 2008 weergegeven (bedragen in duizenden euro's).

	2008	2007	2006	2005	2004
<i>Aantallen</i>					
Deelnemende organisaties	375	355	347	345	339
Deelnemers pensioenregeling	15.573	15.489	15.272	15.351	15.098
Gewezen deelnemers	13.186	12.876	11.919	10.732	9.430
Pensioengerechtigden	6.300	5.972	5.743	5.555	5.135
<i>Pensioenregeling</i>					
Pensioenvermogen*	2.471.225	2.714.288	2.614.376	2.476.508	2.082.118
Technische Voorziening	2.803.991	2.231.680	2.217.264	2.267.386	N.A.
Kapitaaldeckingsgraad**	88,1%	121,6%	117,9%	109,1%	104,0%
Gemiddeld jaarsalaris	45,8	43,6	42,4	42,1	41,9
Uitkeringen	115.454	102.889	98.243	94.813	88.367
Pensioenpremie	115.044	109.784	105.375	108.397	99.355
In % van de salarissom***	18,7%	18,5%	18,4%	19,3%	17,9%
<i>Beleggingen</i>					
Beleggingen	2.488.923	2.732.083	2.632.809	2.495.843	2.137.946
<i>Rendement en Resultaat</i>					
Fondsrendement	-27,5%	3,1%	8,1%	1,4%	N.A.
Rendement kapitaal	-16,5%	5,8%	10,6%	11,8%	N.A.
Resultaat beleggingen	-22,8%	5,5%	12,6%	13,2%	N.A.
Resultaat aandelen derivaten	6,3%	0,3%	-2,0%	-1,4%	N.A.
Rendement Verplichtingen	-11,6%	-3,3%	-3,0%	-11,0%	N.A.
Resultaat Verplichtingen	-19,9%	-0,8%	2,1%	-13,6%	N.A.
Resultaat Rentederivaten	8,3%	-2,5%	-5,1%	2,6%	N.A.
Rendement sluitpost	0,6%	0,6%	0,5%	0,6%	N.A.

* Som van Stichtingskapitaal, reserves en voorzieningen

** De kapitaaldeckingsgraad is vanaf 2005 berekend op basis van marktwaarde, waarbij vanaf 2007 het FTK raamwerk integraal is geïmplementeerd door de verzwaren van de sterftegrondslagen volledig door te voeren. Daarnaast is ook de nauwkeurigheid aangepast voor de jaren 2004 tot en met 2006 naar weergave op één decimaal nauwkeurig.

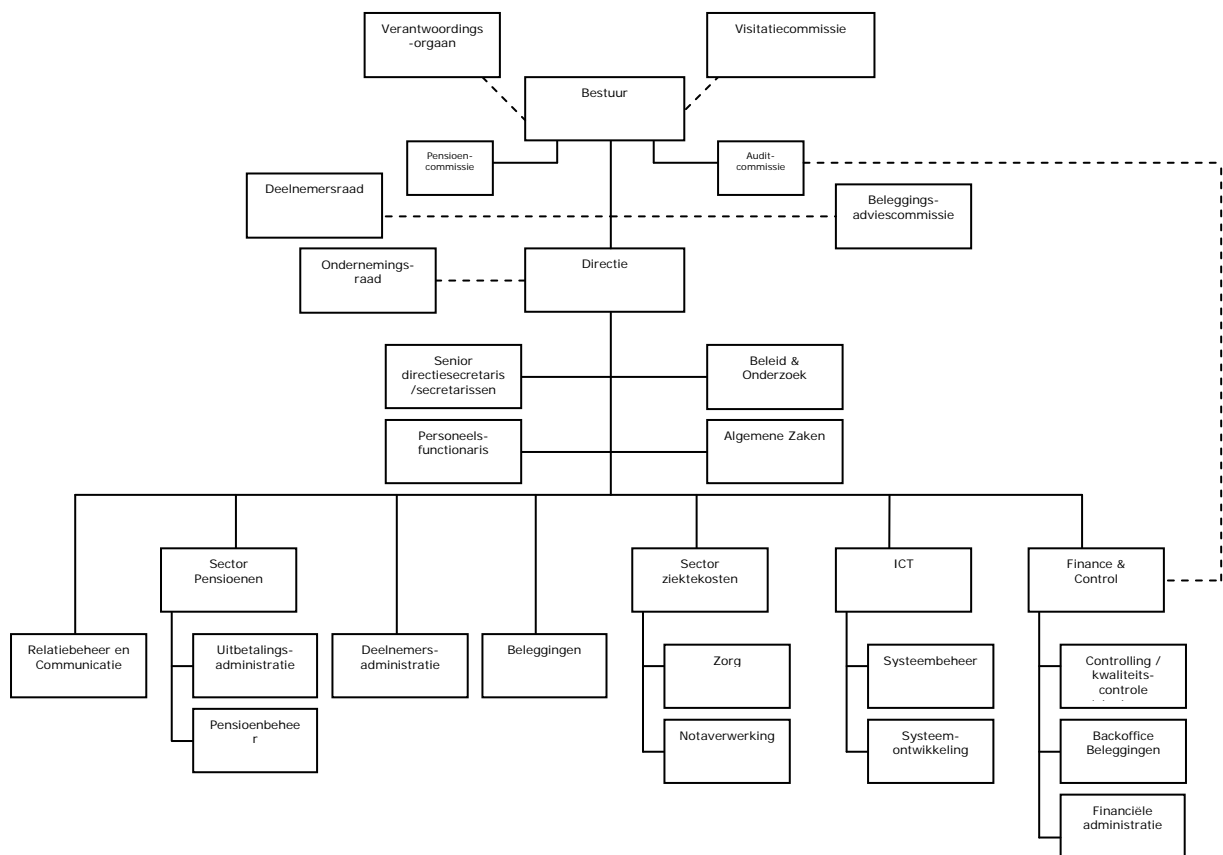
***Van alle pensioenregelingen, inclusief de kosten van de overgangsregelingen.

1.2 Organisatie pensioenfonds

Organisatie

Dit hoofdstuk bevat een toelichting op de organisatie van het pensioenfonds. Onderstaand is het organisatieschema opgenomen. In de daaropvolgende paragrafen wordt ingegaan op de verdeling van verantwoordelijkheden en bevoegdheden, de pensioenregelingen en de genomen maatregelen ter waarborging van de integriteit van de organisatie en medewerkers.

De organisatiestructuur kan als volgt worden weergegeven:

Het bestuur bestaat uit zestien leden. Acht leden (de werkgeversleden) worden aangewezen door de Werkgeversvereniging voor de Media.

Acht leden (de werknemersleden) worden aangewezen door FNV KIEM, de CNV Dienstenbond, de Nederlandse Vereniging van Journalisten en De Unie, met inachtneming van de verhouding tussen de aantallen bij de deelnemende organisaties werkzame vakbondsleden, echter met dien verstande dat elk van de hiervoor genoemde werknemersorganisaties tenminste een lid aanwijst en voorts, dat tenminste twee van de door de werknemersorganisaties aangewezen leden behoren tot de groep van pensioengerechtigden.

Het verantwoordingsorgaan bestaat uit negen leden. Drie leden vertegenwoordigen de actieve deelnemers van het fonds, drie leden de aangesloten werkgevers, twee leden de gepensioneerden en één lid de gewezen deelnemers.

De visitatiecommissie bestaat uit minimaal drie en maximaal vijf onafhankelijke externe deskundigen die geen zakelijke relatie hebben met of niet in dienst zijn van een organisatie die bevoegd is bestuursleden te benoemen of voor te dragen dan wel waar de externe accountant of de adviserend of certificerend actuaris in dienst zijn.

De beleggingsadviescommissie (BAC) bestaat uit vier externe deskundigen. De leden van de BAC worden benoemd door het bestuur. De bijeenkomsten van de BAC worden bijgewoond door - door het bestuur als waarnemer aangewezen - bestuursleden en door de directie van het fonds.

De auditcommissie en de pensioencommissie zijn in beginsel paritair samengesteld en bestaan beiden uit ten minste twee leden. De leden van het dagelijks bestuur kunnen geen zitting hebben in de auditcommissie.

De deelnemersraad bestaat uit 22 leden. 20 leden zijn afkomstig uit de kiesgroepen deelnemers en gepensioneerden. Deze leden worden door middel van verkiezingen geselecteerd. Daarnaast worden er door het bestuur 2 leden uit de groep van gewezen deelnemers benoemd.

De directie wordt gevormd door een directievoorzitter en een directeur.

Verdeling taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden

De taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden van het bestuur zijn vastgelegd in de statuten van het fonds. Het bestuur heeft de volgende verantwoordelijkheden:

- het waken over de handhaving van de statuten, reglementen en overeenkomsten;
- het besturen van het fonds.

Het dagelijks bestuur bestaat uit de voorzitter, de secretaris van het bestuur en hun plaatsvervangers. De taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden van het dagelijks bestuur zijn vastgelegd in een huishoudelijk reglement. Het dagelijks bestuur onderhoudt namens het bestuur contact met de directie en het presidium van de deelnemersraad. Het overleg met de directie vindt maandelijks plaats. Met het presidium is er als regel een keer per kwartaal overleg en verder zo vaak als noodzakelijk is.

Het verantwoordingsorgaan is het orgaan aan wie het bestuur verantwoording aflegt over het gevoerde beleid, de uitvoering daarvan en de naleving van de principes voor goed pensioenbestuur. Het verantwoordingsorgaan baseert haar oordeel op de vraag of het bestuur bij (de uitvoering van) het door haar gevoerde beleid en haar toekomstige

beleidskeuzes op evenwichtige wijze rekening heeft gehouden met de belangen van alle belanghebbenden bij het fonds.

De visitatiecommissie draagt zorg voor het intern toezicht. Deze commissie dient een onafhankelijk oordeel te vellen over het functioneren van het bestuur als zodanig.

De beleggingsadviescommissie (BAC) heeft een adviserende bevoegdheid. De taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden van de BAC zijn vastgelegd in een door het bestuur vastgesteld protocol. De BAC adviseert het bestuur en de directie inzake het beleggingsbeleid en de wijze waarop daaraan uitvoering wordt gegeven. De BAC is uitsluitend verantwoordelijk voor haar advies en niet voor de inhoud en de uitkomsten van het gevoerde beleggingsbeleid.

De auditcommissie heeft onder andere een beoordelende en adviserende rol ten aanzien van de financiële verslaggeving en periodieke rapportages en de daarbij gevolgde procedures.

De pensioencommissie beoordeelt zaken op pensioengebied voordat deze aan het bestuur ter vaststelling worden voorgelegd en brengt op basis daarvan advies aan het bestuur uit.

De deelnemersraad adviseert het fonds desgevraagd of uit eigen beweging over aangelegenheden die het fonds betreffen. De taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden van de deelnemersraad zijn vastgelegd in een reglement.

De directie is belast met de dagelijkse leiding van het fonds. De taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden van de directie zijn vastgelegd in een directiestatuut. De aan de directie toegekende beschikkingsbevoegdheid is vastgelegd in een volmacht.

Pensioenregelingen

Pensioenfonds PNO Media is een vrijwillig bedrijfstakpensioenfonds en voert voor de aangesloten werkgevers thans vier verschillende pensioenregelingen uit. Een aangesloten werkgever kan in principe een keuze maken uit deze vier regelingen. De pensioenregelingen zijn gebaseerd op een middelloonpensioensysteem. Een belangrijk verschil tussen de regelingen is dat in de PNO Pensioenregeling 3 en de minimum producentenpensioenregeling A het partnerpensioen op risicobasis is verzekerd. In de andere PNO Pensioenregelingen is het partnerpensioen op opbouwbasis verzekerd. Daarnaast wijken de regelingen ten opzichte van elkaar voornamelijk af in de wijze waarop het pensioen wordt opgebouwd (franchise en opbouwpercentage).

Medewerkers

Op 31 december 2008 bestond het personeelsbestand van Pensioenfonds PNO Media uit 84 medewerkers. Het fonds beschikt over een gedragscode die voor bestuurders en

medewerkers van het fonds voorschriften geeft ter voorkoming van belangenconflicten en van misbruik en oneigenlijk gebruik van de bij het fonds aanwezige informatie. Het bestuur heeft een compliance officer aangewezen die is belast met het verschaffen van informatie en het houden van toezicht op de naleving van de gedragscode.

Taken en bevoegdheden

De door de uitvoeringsorganisatie te verrichten taken zijn verdeeld over afdelingen en binnen de afdelingen verbijzonderd naar functies. In functiebeschrijvingen zijn de doelstelling en de bij de functie behorende taken en verantwoordelijkheden vastgelegd. De beschikkingsbevoegdheden van de medewerkers zijn vastgelegd in een procuratieregeling.

2 Beleggingsbeleid van het pensioenfonds

2.1 Algemeen

Het bestuur van Pensioenfonds PNO Media heeft een integraal beleid vastgesteld. Het pensioenbeleid, het toeslagverleningsbeleid, het financieringsbeleid en het beleggingsbeleid vormen hierbij één samenhangend geheel. In het kader van de sturing wordt het beleggingsbeleid, in samenhang met de overige financiële sturingselementen, geanalyseerd tegen de achtergrond van verschillende economische scenario's. Belangrijke analyse-instrumenten hierbij zijn risicobudgetteringsstudies en continuïteitsanalyses, waarbij de ontwikkelingen in de beleggingen en de verplichtingen in hun onderlinge samenhang worden beschouwd. Dit hoofdstuk beschrijft het beleggingsbeleid van Pensioenfonds PNO Media en het daarbij behorende risicobeleid.

Het integraal beleid is voorafgaand aan de indiening van het korte- en langetermijnherstelplan in maart 2009 aangepast.

Doelstelling beleggingsbeleid

Zoals hierboven beschreven is het beleggingsbeleid onderdeel van het integraal beleid. Het risicobeleid van het integraal beleid is in maart 2009 opnieuw vastgesteld.

Het uitgangspunt van het oude integraal beleid was namelijk dat het risico dat de pensioenen moeten worden gekort, niet groter mag zijn dan hetgeen maatschappelijk aanvaardbaar wordt geacht. Voor ons betekende dat dat de kans op een dekking over 1 jaar van minder dan 100% niet groter mocht zijn dan 2,5%. Deze kans heeft zich nu voorgedaan. Omdat het fonds zich nu in onderdekking bevindt, is het niet mogelijk een beleid te voeren dat aansluit op bovengenoemde eis.

Voorafgaand aan de indiening van ons korte- en langetermijnherstelplan in maart 2009 heeft PNO Media daarom besloten de doelstelling van het integraal beleid te herformuleren. Het risico op korten ligt beduidend boven de 2,5% en er zijn geen reële maatregelen denkbaar die dit risico beperken in combinatie met een redelijke mate van toeslagverlening op afzienbare termijn.

Het nieuwe integraal beleid staat ten dienste van het herstelplan, en onze doelstelling is om in de komende periode van 15 jaar een zodanige financiële positie te bereiken dat de kans op onderdekking weer kleiner is dan 2,5%. Tevens willen wij in deze periode in belangrijke mate toeslagen kunnen verlenen aan onze deelnemers en pensioengerechtigden.

2.2 Vaststellen beleggingsbeleid

Het bestuur van het pensioenfonds is verantwoordelijk voor het strategische beleggingsbeleid. Onder strategisch beleggingsbeleid wordt verstaan:

- het vaststellen van het doel van het beleggingsbeleid;
- het vaststellen van de strategische beleggingsportefeuille en de bandbreedtes;
- het vaststellen van het derivatenbeleid en het valutabeleid.

De beleggingsadviescommissie adviseert het bestuur en de directie inzake het beleggingsbeleid en de wijze waarop daaraan uitvoering wordt gegeven.

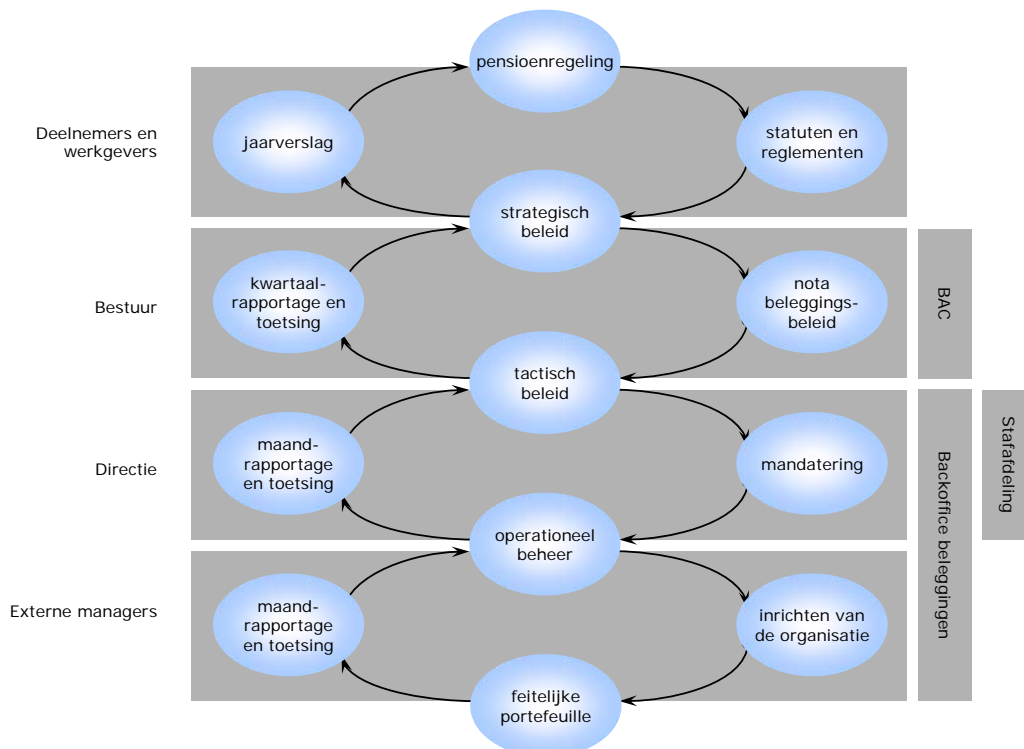
Binnen het door het bestuur vastgestelde beleidsmatige kader wordt door de directie uitvoering gegeven aan het beleggingsbeleid. De hiermee verband houdende werkzaamheden hebben onder meer betrekking op:

- de voorbereiding en advisering met betrekking tot het te voeren beleggingsbeleid ten behoeve van het bestuur;
- de tactische assetallocatie, waaronder wordt verstaan het vaststellen van de gewenste positie op de door het bestuur aangegeven bandbreedten voor aandelen, vastrentende waarden en alternatieve beleggingen;
- de aanstelling van vermogensbeheerders;
- het houden van toezicht op de uitvoering van het vermogensbeheer door eventuele vermogensbeheerders.

In de organisatie van het vermogensbeheer is een strikte scheiding aangebracht tussen de beheersfunctie, de bewaarfunctie en de registratieve functie.

Schematisch kan het beleggingsproces als volgt worden weergegeven:

Beleggingsproces in hoofdlijnen

2.3 Risicobeleid

Risicomangementvisie

Pensioenfonds PNO Media wil op basis van een bedrijfsbrede, uniforme en integrale risicomangementmethodiek zijn doelstellingen realiseren. Deze methodiek stelt het fonds in staat om weloverwogen keuzes te maken ten aanzien van het gewenste geheel van beheersmaatregelen. Deze maatregelen dienen een bijdrage te leveren aan het 'in control' zijn van de organisatie om Pensioenfonds PNO Media op een effectieve wijze in staat te stellen verantwoording af te leggen aan zijn belanghebbenden.

Door het op structurele wijze en uniform in kaart brengen van de risico's en van de effectiviteit van de met het oog daarop getroffen beheersmaatregelen heeft het fonds inzicht in de mate waarin het zijn organisatie beheerst.

Risicobeheersmaatregelen

Om zijn risicomangementvisie te bewerkstelligen heeft Pensioenfonds PNO Media een Enterprise Risk Management-raamwerk (ERM-raamwerk) geïmplementeerd. Hierna volgt een beschrijving van de belangrijkste risico's en van de wijze waarop deze risico's worden beheerst.

Matching-/renterisico

Onder het matching-/renterisico wordt verstaan het risico van het niet volledig gematcht zijn van activa en passiva (inclusief off-balanceposten) dan wel van inkomsten en uitgaven. Het fonds beheerst het op langere termijn aanwezige matching-/renterisico door:

- het onderzoeken van de consequenties van het gevoerde beleggingsbeleid, premiebeleid en toeslagverleningsbeleid (alsmede van alternatieve beleidsvarianten) voor de verwachte ontwikkeling van de pensioenpremie, van de mogelijkheid om toeslag te verlenen en van de hoogte van de kapitaaldeckingsgraad van het fonds met behulp van risicobudgetteringsstudies en continuïteitsanalyses;
- het vaststellen van beleggingsbeleid en afdekbeleid op basis van deze risicobudgetteringsstudies en het advies van de beleggingsadviescommissie;
- het inbedden van het beleggingsbeleid en het afdekbeleid in de organisatie door middel van procedures, functiescheidingen, bevoegdheden en limieten;
- het monitoren van de uitvoering van het beleggingsbeleid en het afdekbeleid aan de hand van periodieke rapportages en van adviezen daaromtrent van de beleggingsadviescommissie.

Ook op kortere termijn kan er sprake zijn van een matching-/renterisico; dit wordt aangeduid met de term liquiditeitsrisico. Het liquiditeitsrisico wordt als gering ingeschat omdat de beleggingsportefeuille voor een aanzienlijk deel bestaat uit beursgenoteerde beleggingen en vanwege de verwachting dat de pensioenpremies en de directe beleggingsopbrengsten de pensioenuitkeringen de komende jaren in ruime mate zullen overtreffen.

Marktrisico

Onder marktrisico wordt hier verstaan het risico als gevolg van het blootstaan aan wijzigingen in de marktprijzen van beleggingen in zakelijke waarden. Het marktrisico ten aanzien van beleggingen in vastrentende waarden betreft met name het renterisico en het kredietrisico, welke elders zijn beoordeeld als onderdeel van de risicocategorie matching-/renterisico. Pensioenfonds PNO Media verwacht voor het hier bedoelde marktrisico te worden beloond in de vorm van een risicopremie. Het marktrisico vormt daarmee voor het fonds een belangrijke bron om zijn toeslagambities te kunnen realiseren. Pensioenfonds PNO Media beheerst de mate waarin het marktrisico loopt door middel van de maatregelen die zijn beschreven bij het matching-/renterisico. In aanvulling daarop bewaakt het fonds de optimale samenstelling van de beleggingsportefeuille naar deelpartefeuilles door middel van risicobudgetteringsonderzoeken.

Kredietrisico

Onder kredietrisico wordt verstaan het risico dat een tegenpartij verplichtingen niet nakomt. Voor Pensioenfonds PNO Media zijn de belangrijkste kredietrisico's het risico verbonden aan beleggingen in vastrentende waarden en derivaten, aan het afwickelen van effectentransacties, aan het uitlenen van effecten en aan het innen van de pensioenpremies bij de aangesloten werkgevers.

Het kredietrisico bij beleggingen in vastrentende waarden wordt beheerst door controle op de naleving van de vastgestelde normen ten aanzien van de spreiding van de portefeuille naar geografische gebieden, soorten debiteuren en individuele debiteuren. Bij het aangaan van derivatentransacties beperkt het fonds het kredietrisico door te werken met standaardovereenkomsten, door het beoordelen van de kredietwaardigheid van tegenpartijen, door spreiding van het transactievolume over verschillende tegenpartijen en door het verlangen van onderpand. Het kredietrisico dat samenhangt met het afwickelen van effectentransacties wordt beheerst door uitsluitend te beleggen in markten waar een voldoende betrouwbaar clearing- en settlementsysteem functioneert. Bij het uitlenen van effecten beheerst het fonds het kredietrisico met name door het verlangen van onderpand. Het kredietrisico verbonden aan het innen van pensioenpremies bij aangesloten werkgevers wordt beheerst door het vastleggen en bewaken van procedures voor het bewaken en incasseren van openstaande vorderingen en door afspraken omtrent het voldoen van de pensioenpremies vast te leggen in de uitvoeringsovereenkomsten c.q. het uitvoeringsreglement. In het algemeen worden voorschotten op de verschuldigde pensioenpremie in één keer aan het begin van het jaar voldaan.

Verzekeringstechnisch risico

Onder verzekeringstechnisch risico wordt verstaan het risico dat uitkeringen niet gefinancierd kunnen worden vanuit de premie-inkomsten en de beleggingsresultaten als gevolg van onjuiste of onvolledige aannames bij de premiestelling.

Het fonds beheerst dit risico door:

- het aanhouden van een algemene reserve;
- het hanteren van actuele sterftetabellen met adequate leeftijdsterugstellingen;
- het hanteren van prudente aannames ten aanzien van beleggingsrendementen en inflatie;
- het betrekken van het advies van de adviserend actuaris en de beleggingsadviescommissie ten aanzien van de aannames bij het vaststellen daarvan;
- het beoordelen van verschillen tussen de werkelijke uitkomsten en de vooraf gemaakte aannames, mede aan de hand van een analyse van de adviserend actuaris.

Omgevingsrisico

Onder omgevingsrisico wordt verstaan het risico van buiten het fonds komende veranderingen op het gebied van concurrentieverhoudingen, belanghebbenden, reputatie alsmede het algemene klimaat waarin (bedrijfstaking-)pensioenfondsen opereren. Dit risico is voor Pensioenfonds PNO Media slechts in beperkte mate beheersbaar. De belangrijkste beheersmaatregelen op dit vlak zijn de vertegenwoordiging van belanghebbenden in het bestuur en de deelnemersraad van het fonds, het lidmaatschap van brancheverenigingen, alsmede het door het fonds vastgestelde communicatiebeleid en het deskundigheidsplan.

Operationeel risico

Onder operationeel risico wordt verstaan het risico samenhangend met ondoelmatige of onvoldoende doeltreffende procesinrichting dan wel procesuitvoering. Pensioenfonds PNO Media beheerst het operationele risico door:

- het documenteren van de processen, het identificeren van de bij de uitvoering van die processen optredende risico's alsmede van de met het oog daarop getroffen beheersmaatregelen in een handboek Administratieve organisatie en interne controle;
- het vastleggen van functiescheidingen, bevoegdheden, taken en verantwoordelijkheden;
- het uitvoeren van zogeheten control self assessments;
- het meten en beoordelen van operationele indicatoren;
- het beoordelen van de werking van de beheersmaatregelen, mede aan de hand van de bevindingen van de externe accountant.

Uitbestedingsrisico

Onder uitbestedingsrisico wordt verstaan het risico dat de continuïteit, integriteit en/of kwaliteit van de aan derden uitbestede werkzaamheden wordt geschaad. Voor Pensioenfonds PNO Media houdt het uitbestedingsrisico met name het risico in dat externe vermogensbeheerders niet handelen in overeenstemming met het aan hen verstrekte

mandaat. Om dit uitbestedingsrisico te beheersen hanteert het fonds een procedure voor het selecteren, monitoren en ontslaan van externe vermogensbeheerders.

IT-risico

Onder IT-risico wordt verstaan het risico dat bedrijfsprocessen en informatievoorziening onvoldoende integer, niet continue of onvoldoende beveiligd worden ondersteund door IT. Ter beheersing van dit risico beschikt Pensioenfonds PNO Media over een meerjaren-ICT-beleid, een informatiebeveiligingsbeleid en een calamiteitenplan. Het fonds bewaakt de werking van de IT-gerelateerde beheersmaatregelen door het laten uitvoeren van een EDP-auditplan door een externe EDP-auditor en het bespreken van de bevindingen.

Integriteitsrisico

Het integriteitsrisico betreft het risico dat de integriteit van het fonds wordt beïnvloed als gevolg van niet integere of onethische gedragingen van de organisatie, de medewerkers of de leiding van het fonds. Met het oog op dit risico besteedt het fonds aandacht aan de screening van nieuwe medewerkers op integriteitsgevoelige functies, heeft het fonds adequate functiescheidingen aangebracht en wordt het vier-ogenprincipe toegepast.

Voorts kent het fonds een gedragscode die van toepassing is op alle leden van het bestuur en de beleggingsadviescommissie en de directie en op alle medewerkers. Het fonds heeft een compliance officer aangesteld die toezicht houdt op de naleving van de gedragscode en daarover aan het bestuur verslag uitbrengt.

Juridisch risico

Onder juridisch risico wordt verstaan het risico samenhangend met veranderingen in, en naleving van wet- en regelgeving en het mogelijk bedreigd worden van de rechtspositie van het fonds, met inbegrip van de mogelijkheid dat contractuele bepalingen niet afdwingbaar of niet correct gedocumenteerd zijn. Ter beheersing van het juridische risico heeft Pensioenfonds PNO Media alle relevante juridische risico's en ontwikkelingen geïdentificeerd die samenhangen met zijn activiteiten, producten en contracten. Het fonds beschikt over juridische expertise en betreft deze standaard bij het opstellen van contracten, reglementen en bij omvangrijke transacties. Voor complexe zaken wordt tevens advies ingewonnen bij gespecialiseerde externe juristen. Binnen de uitvoeringsorganisatie is een medewerker aangewezen die toezicht houdt op de naleving van de voor het fonds relevante wet- en regelgeving.

2.4 Beleggingsrichtlijnen

Elk jaar wordt in de beleggingsnota de normportefeuille vastgesteld. Binnen de kernmarkten aandelen, vastrentende waarden en alternatives wordt een verdere verdeling gemaakt naar deelmarkten.

	Vanaf 31-12-2008	
	Allocatie	Benchmark
Aandelen	36,0%	Composite van aandelen indices
Aberdeen Verre Oosten	2,0%	MSCI Asia AC Pacific Net Index
Alliance Emerging Market Equity	2,0%	MSCI Emerging Markets Net Index
BGI Europa	4,5%	MSCI Europe Net Index
BGI Verenigde Staten	4,5%	MSCI USA Net Index
FDA Europa en Verenigde staten	15,0%	50% MSCI Pan-Euro Net Index en 50 % S&P100 Index
Legg Mason Emerging Market Equity	2,0%	MSCI Emerging Markets Net Index
Lupus Alpha Small Caps Europa	2,0%	Dow Jones TMI Small
Robeco Verre Oosten	2,0%	MSCI Pacific Net Index
Wellington Small Caps Verenigde Staten	2,0%	Russell 2000
Vastrentende waarden	39,0%	Composite van vastrentende waarden indices
Ashmore Emerging Market Debt	2,5%	JP Morgan EMBI Global
Blue Bay bedrijfsobligaties	2,5%	Merrill Lynch Euro Credit
Credit Agricole Euro Short duration	5,0%	3-maands Euribor
FDA Europa	9,5%	EFFAS Euro Government Bond Index (>1 jaar)
PIMCO Emerging Market Debt	1,5%	JP Morgan EMBI Global
PIMCO Euro bedrijfsobligaties	5,0%	Merrill Lynch Euro Credit
PNO Onderhandse Leningen	1,0%	EFFAS Euro Government Bond Index (1-3 jaar)
FDA Euro Inflation Linked	9,5%	Barclay's Euro Government Inflation Linked Bonds
High Yield	2,5%	Nader te bepalen
Alternatives	25,0%	
Vastgoed:		Composite van vastgoed indices
Kempen aandelen vastgoed	3,0%	GPR 250 Europe 20% UK-capped Net Index
Grontmij Capital Consultants Deelnemingen Vastgoed	12,0%	85% ROZ/IPD en 15% NCREIF
Overige:		
Grontmij Capital Consultants infrastructuur	1,0%	10% jaars Euro kapitaalmarkt rente + 1,5%
Goldman Sachs Commodities	2,0%	GSCI Total Return
SPF Private Equity	7,0%	10% jaars Euro kapitaalmarkt rente + 6%
Totaal	100,0%	Composite

Voor de kernmarkten wordt steeds een bandbreedte gehanteerd van 14% van de allocatie. Pensioenfonds PNO Media voert een risicobeleid waarbij gebruik wordt gemaakt van rentederivaten, aandelenderivaten en valutaderivaten. Het risicobeleid heeft als doelstelling om pensioen- en beleggingsrisico's op prudente wijze te beperken en te beheersen. Het is geen beleid om met behulp van derivaten actief beleggingsbeleid te voeren. Externe vermogensbeheerders hebben wel de mogelijkheid om, binnen de richtlijnen van het mandaat, gebruik te maken van derivaten om een actief beleggingsbeleid te voeren.

3 Uitvoering

3.1 Uitbesteding beleggingsbeleid

In 2005 is besloten om de structuur van het beleggingsproces te wijzigen. De structuur is gewijzigd van een intern beheerde beleggingsportefeuille naar een externe managersstructuur. Pensioenfonds PNO Media maakt door deze beslissing voor haar beleggingen zoveel mogelijk gebruik van externe managers. Hiermee wordt de individuele beleggingsbeslissing aan de manager overgedragen. Voor het beheer van de portefeuilles worden externe managers geselecteerd die gespecialiseerd zijn in een bepaalde beleggingscategorie of een bepaalde regio. De beleggingsmanagers van Pensioenfonds PNO Media, in samenwerking met de directie, selecteren de managers welke vervolgens een zogenaamd mandaat beheren. Het risicokader van elk afzonderlijk mandaat is reeds vastgesteld in de tactische beleggingsmix.

3.2 Rapportage en verantwoording

Maandelijks wordt aan de beleggingsadviescommissie, de directie en de portfoliomanagers van het fonds inzicht gegeven in de samenstelling van de portefeuille ten opzichte van de door het bestuur vastgestelde bandbreedten alsmede in het behaalde resultaat. Indien derivatentransacties zijn afgesloten informeert de directie de voorzitter van het bestuur omtrent de afgesloten transacties en de ingenomen posities.

Eenmaal per kwartaal brengt de directie verslag uit aan het bestuur over de belangrijkste wijzigingen in de beleggingsportefeuille en over het behaalde rendement. In het jaarverslag leggen bestuur en directie eenmaal per jaar verantwoording af over het gevoerde beleggingsbeleid.

Controle

Accountant

Het bestuur heeft een externe accountant belast met de controle van de jaarrekening van het fonds. De accountant beoordeelt de opzet en de werking van de door het fonds getroffen beheermaatregelen voor zover deze relevant zijn voor de controle van de jaarrekening. De accountant legt verantwoording af aan het bestuur door middel van een management letter en een verklaring bij de jaarrekening.

Certificerend actuaris

Het bestuur heeft een externe certificerend actuaris benoemd die verantwoordelijk is voor de jaarlijkse beoordeling van de pensioenvoorzieningen van het fonds, de gehanteerde actuariële grondslagen en de kostendeekkende premie. Op basis van deze beoordeling geeft de certificerend actuaris jaarlijks een actuariële verklaring af, inclusief een toelichtend en verklarend rapport. Als waarborg voor de onafhankelijkheid verricht de certificerend actuaris geen advieswerkzaamheden ten behoeve van het fonds.

Adviserend actuaris

Het bestuur maakt voor advieswerkzaamheden gebruik van een externe adviserend actuaris.

Kosten

Bij de uitvoering van het beleggingsbeleid maakt Pensioenfonds PNO Media geen andere kosten dan die redelijk en proportioneel zijn in relatie tot de omvang en samenstelling van het vermogen en de doelstelling van het pensioenfonds.

Waardering

Alle beleggingen worden gewaardeerd tegen actuele waarde. Bedragen die luiden in buitenlandse valuta worden omgerekend naar euro's tegen de valutakoersen aan het einde van het jaar. Mutaties met betrekking tot transacties in vreemde valuta gedurende het jaar worden geboekt tegen de op dat moment geldende valutakoersen.

3.3 Maatschappelijk verantwoordelijkheid

Het beheren van het pensioenvermogen op een maatschappelijk verantwoorde manier is één van de pijlers van het beleggingsbeleid van Pensioenfonds PNO Media. Wij hebben begin 2008 een nieuw en allesomvattend maatschappelijk verantwoord beleggingsbeleid geïmplementeerd dat volgens ons een goede afspiegeling vormt van de maatschappelijke betrokkenheid van onze deelnemers. Wij maken hierbij gebruik van de kennis en ervaring van Hermes Equity Ownership Services. Zij screent beleggingen volgens de code maatschappelijk verantwoord beleggen en oefent het stemrecht op aandelen uit. Bovendien treedt zij in overleg met bedrijven die volgens onze code niet aan hun maatschappelijke verplichtingen voldoen. In dat geval is het doel om een structurele gedragsverandering te bewerkstelligen.

In september 2008 hebben we de website www.pnomediaverantwoordbeleggen.nl gelanceerd. De website informeert onze deelnemers over het gevoerde beleid omtrent maatschappelijk verantwoord beleggen. De site geeft veel achtergrondinformatie over duurzaamheid, de wijze waarop Pensioenfonds PNO Media hiermee omgaat en een periodieke verslaglegging. Bovendien maken we alle beleggingen openbaar en er is een volledige stemrapportage te zien met stemuitslagen per bedrijf.